

Plán výchovy a péče o dítě

Představení dětské skupiny

Bebecha z.s. (dále jen "DS"), vznikla v areálu Nemocnice Na Pleši se zaměřením na péči o děti v předškolním věku, zejména pak o děti ve věku od 1 do 4 let.

Kapacita dětské skupiny je 12 dětí.

Dětská skupina Bebecha z.s. je provozována v souladu se zákonem č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů v platném znění.

O děti v dětské skupině pečují kvalifikované osoby s pedagogickým nebo zdravotnickým vzděláním a s kurzem chůvy v DS.. Pečující osoby se při výchově dětí řídí Plánem výchovy a péčí o dítě.

Každé dítě považujeme za individuální a z právě toho vycházejí pečující osoby. Dítě a jeho potřeby jsou pozorovány, s ohledem na věk je o něj řádně pečováno. Aktivity jsou přizpůsobovány věkovému rozhraní s ohledem nejen na věk, ale i dovednosti.

Charakteristika a cíl plánu výchovy a péče

Dětská skupina si klade za úkol poskytnout dětem výchovu a péči. Ve skupině je kladen důraz na socializaci dětí mezi jeho vrstevníky, ale i na soužití člověka s přírodou a umění se v ní chovat. (Pohyb venku a poznávání přírody je umožněno okolím lesů a hřištěm.) Dětem je nabízeno seznámení se s novými dovednostmi a informacemi. Prostředí dětské skupiny je založeno na existenci řádu a pravidel pro každodenní činnosti a situace. Pro dobrý chod dětské skupiny je klíčová pravidelná a dobrá komunikace mezi rodiči a pečující osobou. Rodiče mají právo kdykoliv hovořit s pečující osobou. Rodiče jsou o chodu skupiny informováni osobně, informačními emaily, telefonicky, informační nástěnkou a prostřednictvím webové a facebookové stránky. Během adaptační doby prvního pobytu dítěte v dětské skupině mají rodiče možnost navštívit DS společně s dítětem. Dále pak záleží na domluvě s pečující osobou, aby nebyl narušen zaběhlý režim a ostatní děti nebyly stresovány přítomností cizí osoby. Pečující osoba pracuje s vnitřní i vnější motivací dítěte. Hlavní důraz je kladen na pozitivní motivaci, tj. motivaci pochvalou. Dále jsou využívány metody výchovy příkladem, povzbuzením, režimem, spoluprací i odměňováním. Dítě si může vybrat z her didaktických, sportovních a pohybových, tvořivých nebo hudebních. U dětí je dále rozvíjena snaha o rozvoj samostatnosti a zdravého sebevědomí.

Hlavní cíle:

1. vytvoření příjemného, přátelského prostředí, kde je při práci s dětmi kladen důraz na pocit bezpečí, důvěry a jistoty
2. Zvýšit možnost včasného návratu rodičů dětí do práce- díky naší upravené provozní době (6:00-16:00) se mohou vracet do práce i rodiče dětí, které pracují např. v nemocničním prostředí od brzkých ranních hodin.

Výchovné cíle:

- osvojení nových poznatků a dovedností
- rozvoj pohybových schopností
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních)
- poznání sebe sama a uvědomění si vlastní identity
- seznamování se s pravidly; chování ve vztahu k druhému
- poznávání pravidel společného soužití,
- rozvoj schopností žít ve společnosti ostatních lidí
- učení se fyzikálnímu světu prostřednictvím činností jako jsou stavby z kostek, práce s pískem, dřevem, papírem a přírodními materiály
- učení se sociálním a kulturním informacím prostřednictvím her, četby a vypravování příběhů

- ➔ učení se logice a matematice srovnáváním, tříděním, porovnáváním
- ➔ učení se vztahu mezi psaným a mluveným slovem prostřednictvím častého kontaktu s knihami, předčítáním, kreslením obrázků k přečtenému textu a prohlížením knih

Očekávané výstupy

- ➔ rozvoj řečových schopností – znalost většiny slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte, například jméno a příjmení, jména kamarádů, sourozenců, rodičů, pečovatelek, rozumět většině pojmenování známých předmětů v okolí
- ➔ rozlišování časových údajů v rámci dne, ročních období, základních barev a geometrických tvarů
- ➔ přijímat pobyt ve skupině jako součást běžného života
- ➔ navazování kontaktu s dospělým, překonání studu a komunikace s okolím
- ➔ respekt ostatních, chápat, že každý je jiný
- ➔ dodržování pravidel slušného chování (pozdravit, poprosit, poděkovat, rozloučit se)
- ➔ dodržovat společně dohodnutá pravidla vzájemného soužití v kolektivním zařízení
- ➔ fyzický vývoj prostřednictvím chůze, běhu, skoků, poskoků, hodů, lezení, míčových her, zvládání překážkové dráhy v herně a volné přírodě
- ➔ sociálně – emocionální vývoj prostřednictvím řešení sporů, vyjadřování pocitů, kontroly impulsu, vzájemné úcty, spolupráce s ostatními, péče o materiály, se kterými pracují
- ➔ rozvoj inteligence – vést děti k samostatnému myšlení, k tvořivosti, k prozkoumání věcí do hloubky, k chápání dění na základě vlastního experimentování, pozorování a objevování

Výchovné metody

Výchova dětí je zaměřena na individuální potřeby a možnosti dětí. Naším cílem je nejen osvojování správných návyků, dovedností a vědomostí, ale také to, aby děti pracovaly se zájmem, s radostí a chutí. Podporujeme v dětech samostatnost a vytváříme příležitosti k činnostem. Vedeme děti k tomu, aby měly rády pohyb a naučily se správně používat svůj pohybový aparát. Využíváme k tomu odpovídající metody a formy práce. Důležité je zejména prožitkové a kooperativní učení hrou, kdy je činnost dětí založena na přímých zážitcích a na smyslovém vnímání. Proto vkládáme do výuky pohybové a umělecké prvky, při kterých děti využívají několika smyslů. Podporujeme dětskou zvědavost. Uplatňujeme situační učení, využíváme spontánní sociální učení založené na principu nápodoby. Uplatňujeme aktivity spontánní a řízené. Vycházíme z metody pozorování, vnímavosti vůči dítěti a s citlivostí reagujeme na jeho individuální potřeby. Jednotlivé aktivity mají různé úrovně obtížnosti, aby do jejich plnění mohlo být zapojeno dítě každého věku. Děti podporujeme v úspěchu a pozitivně motivujeme při činnostech, ve kterých nejsou natolik zdatní.

Plán roku

JARNÍ OBDOBÍ

Časový rozsah: přibližně 10 týdnů

Téma integračního bloku: Vítáme jaro.

Nabízená témata: Rozkvetlá zahrada, Hmyz, Druhy ovoce barvy a vůně, Velikonoce, Svátek matek, Co létá, plave a jezdí, Z pohádky do pohádky, Barevné dny, Zvířátka se probouzejí

Nabídka činností: pozorování přírody při společných procházkách, učení nových jarních písniček a básniček, rozdílů hlavních znaků zimy a jara, mláďata zvířátek, poznávání velikonočních zvyků, historie, společné zdobení perníčků, stezka za slepičkou, výzdoby DS, učení velikonočních říkanek, má oblíbená kniha - děti přinesou z domova svou knihu hra na ilustrátory, tvoříme přáníčka maminkám, a další.

VYJÁDRĚNÉ V ČINNOSTECH

Dítě a jeho tělo

- vědomě napodobuje předvedený pohyb
- rozlišuje základy barev, tvary, tóny a vůně
- dbá o sebe (co je nebezpečné, škodlivé, chrání sebe i ostatní)

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

- dítě z paměti umí zopakovat krátké texty básniček a písniček
- popíše nebo vypráví smyšlený příběh
- umí vést rozhovor, neskáče do řeči, sleduje řečníka
- rozlišuje rozdíl mezi písmeny a číslicemi a rozumí jejich významu
- projevuje zájem o knížky a ilustrace a zajímá se o obsah textu

Poznávací schopnosti a funkce, myšlenkové operace, představivost a fantazie:

- využívá svých zkušeností k učení se novým věcem
- nachází společné i odlišné rysy
- vytváří své představy a fantazie v oblastech jak hudebních, pohybových tak i výtvarných

Dítě a ten druhý

- domluví se na společném řešení úkolů, jednoduchý úkol řeší samostatně
- rozdělí si práci na úkolu s jiným dítětem, vychází vstříc kamarádům
- brání se projevům násilí jiného dítěte
- neničí věci kolem sebe

Dítě a společnost

- umí si říct o pomoc, vyslechnout sdělení, pokyn, jedná spravedlivě
- vnímá základní pravidla chování ve skupině, přímá autoritu
- zvládá hudební dovednosti - zpívá píseň, snaží se o udržení rytmu, zvládá dynamiku

LETNÍ OBDOBÍ

Časový rozsah: přibližně 8 týdnů

Téma bloku: Léto v plném proudu

Nabízená témata integračního bloku: Den dětí, Profese, Těšíme se na prázdniny, Zvířata v cizině, Les, Výlety, Přichází léto,...

Nabízené činnosti: proč má každý jinou profesi a čím se zabývá, povídání si o zvířatech žijících jinde, jak a proč se slaví Den dětí na celém světě, poznávání lesa, výlety po okolí

VYJÁDRĚNÉ V ČINNOSTECH

Dítě a jeho tělo

- hází a chytá míč
- zvládnutí pohybu v lesním terénu
- umí zacházet s náčiním – příbor, nůžky, tužka, hmota, štětec
- rozlišuje smysly (hmat, čich, chuť, sluch, zrak)
- ví, co je nebezpečné a škodlivé

Dítě a jeho psychika

1. Jazyk a řeč

- rozumí složitějším textům, odpovídající věku dítěte
- snaží se vytvořit rým
- správně vyslovuje, ovládá dech
- pozná napsané své jméno

2. poznávací schopnosti a funkce, myšlenkové operace, představivost a fantazie

- daný úkol vnímá všemi smysly
- dokáže říct, o čem přemýšlí, co si představuje
- chápe prostorové pojmy, nahore, dole, vlevo, vpravo, uprostřed, pod, nad, za

3. sebepojetí, city, vůle

- nepodílí se na nedovolených činnostech
- přijímá své povinnosti
- prožívá radost ze zvládnutých překážek, splněného úkolu
- snaží se ovládat své afektivní chování

Dítě a ten druhý

- dokáže se ve skupině domluvit na společném řešení
- vnímá, co si druhý přeje a snaží se mu vyjít vstříc
- vnímá nespravedlnost, lhostejnost či agresivitu, dokáže se proti ní postavit
- neposmívá se druhým dětem

Dítě a společnost

- chová se podle představy, co je dobře, co je špatně, dodržuje domluvená pravidla
- vyjadřuje se prostřednictvím hudebních či pohybových činností
- dokáže vyjádřit sebe sama

PODZIMNÍ OBDOBÍ

Časový rozsah: přibližně 10 týdnů

Téma bloku: Podzimní kouzla přírody

Nabízená témata v rámci integračního bloku: Já a školka, Poznáváme pravidla a řád, Barevný podzim, Houby, Péče o jabloně, Moje rodina, Já a můj kamarád, Draci, Změny počasí, Oblečení, Nabídka činností: Seznámení s prostorem DS a řádem v ní, poznání kamarádů, kdo jak se jmenuje, společná tvorba pravidel, seznamovací hry, poznávání rozdílů mezi prostředím v DS, přírodou a rodinou (jiná pravidla), pouštíme draky, pracujeme s přírodním materiálem (šišky, listy, kůra, rostliny, kaštiny), hry spojené s rozvojem tělesných dovedností při pobytu v lese, na hřišti i v prostorách DS,

VYJÁDŘENÉ V ČINNOSTECH

Dítě a jeho tělo

- vědomě napodobuje jednoduchý pohyb (tanec, říkanky s pohybem)
- zvládá se obléct a základní hygienu (s ohledem na věk)
- zvládá jednoduché úkoly – úklid hraček po hře, udržení pořádku

Dítě a jeho psychika

1. Jazyk a řeč:

- správně vyslovuje, ovládá dech a tempo řeči
- rozumí mluvenému slovu
- vede rozhovor
- projevuje zájem o knihy, hudbu

2. Poznávací schopnosti a funkce, myšlenkové operace, představivost a fantazie

- soustředí se na činnost a udržuje pozornost, orientuje se v čase (den, noc, ráno, odpoledne, večer)
- dokončí započatou činnost

3. Sebepojetí, city, vůle - odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých

- rozhoduje o svých činnostech a dokáže je zdůvodnit
- přijímá pozitivní ocenění a i svůj případný neúspěch
- je citlivé ke vztahu k živým bytostem, k přírodě i věcem

Dítě a ten druhý:

- navazuje kontakty s dospělými, které ho mají v péči
- umí pozdravit, poprosit, poděkovat (formou nápodoby)
- navazuje a udržuje dětská přátelství
- naučí se řešit konflikty (omluva)

Dítě a společnost:

- začleňuje se do třídy a zařazuje se mezi své vrstevníky
- respektuje rozdílné vlastnosti, věk, schopnosti a dovednosti dětí
- adaptovat se na prostředí DS
- dodržuje pravidla hry a ostatních činností
- zachází šetrně s hračkami a knížkami
- oceňuje práci a chování druhého

ZIMNÍ OBDOBÍ

Časový rozsah: přibližně 12 týdnů

Téma bloku: Paní Zima

Nabízená témata v rámci integračního bloku: Nemoci, péče o zdraví a životospráva, Zvířátka v zimě, Krmítko, Stezka sněhuláka Jerolíma, Zimní sporty, Za světlem a tmou, Čert a Mikuláš, Vánoční tradice, Kapři a jiné ryby, Zdobíme perníčky a stromeček, Těšíme se na Vánoce, Vánoce. Nabídka činností: pomocí pokusů poznávat vlastnosti předmětů – srovnání rozdílů (studený/teplý, měkký/tvrký, světlý/tmavý), orientace v čase ročních období, citlivá příprava dětí na příchod Mikuláše, Čerta a Anděla nejčastěji formou pohádky, Návčik básniček a písniček s Mikulášskou tematikou, Výroba perníčků, Návštěva Mikuláše ve školce, Příprava na vánoční svátky-máme adventní kalendář, zdobíme vánoční strom, vyrábíme vánoční dárky a přáníčka pro rodiče

VYJÁDŘENÉ V ČINNOSTECH

Dítě a jeho tělo:

- orientuje se v prostoru -sáňkování, koulování, tanec
- sladí pohyb a hudbu
- zachází s drobným náčiním - příbor, nůžky, tužky, guma, lepidlo, modelína
- rozlišuje rozdíly - chuťové, hmatové i vizuální
- užívá pojmy: stejné/jiné/podobné
- učí se, co je pro něj a ostatní nebezpečné, nezdravé
- má povědomí o růstu těla, vývojové změny (dětství, dospělost, stáří)

Dítě a jeho psychika

1. Jazyk a řeč

- porozumí pohádkám
- řekne krátkou pohádku, básničku
- seznamuje se s neznámými slovy a ptá se na ně
- poznává slova stejného, různého a podobného významu
- vede rozhovor na jemu známé téma
- učí se rozlišovat a znát některá písmena z abecedy

2. Poznávací schopnosti a funkce, myšlenkové operace, představivost a fantazie:

- učí se vnímat všemi smysly
- dokáže vyjádřit, o čem přemýšlí
- učí se chápat číselnou řadu
- učí se poznávat prostorové pojmy - vpravo, vlevo, nahoře, dole, uprostřed
- tvořivě myslí při výtvarných, hudebních, pohybových činnostech

Dítě a ten druhý

- bere ohled na druhého, umí se omluvit
- překonává stud, vhodným způsobem komunikuje s dospělým
- umí pozdravit, poprosit, poděkovat
- chápe odlišnosti mezi lidmi (vzhled, chování, apod.)

Dítě a společnost

- utváří si dětskou představu o tom, co je dobře, a co špatně, co se smí a nesmí
- odmítá společensky nežádoucí chování (lež, ubližování druhým, apod.)

Denní program

6:00 – 8:00 scházení dětí a volná hra, nebo tvoření

8:15 – 9:00 seberealizace dětí, didakticky cílené činnosti – individuální i skupinové, pohybové a hudební aktivity, v době horka jsme již venku

9:00 svačina

9:00 – 11:30 venkovní aktivity (poznávání přírody hrou, soutěže, procházky, výlety)

11:30 – 12:00 oběd

12:00 – 12:30 rozcházení dětí po obědě, hygiena

12:30 – 14:00 odpočinek-spánek, nespavé aktivity

14:00 svačina (když je hezky jíme venku a děti předáváme venku)

15:00 – 16:00 seberealizace dětí a rozchod domů, školička se uzavírá

Příchod dětí

Ranní scházení všech dětí probíhá v prostoru DS, následují dopolední aktivity. Při vstupu do třídy se vzájemně přivítáme pozdravem. Pro děti je zvolena činnost dle věku a týdenního tématu buď výtvarného, pohybového, hudebního či výchovného charakteru. Respektujeme spontánní výběr dítěte a jeho schopnosti. Následuje ranní kolečko, přivítání a po společném úklidu hraček se setkávají všichni v kruhu na koberci. Vzájemně se přivítají, povídají si o zážitcích dětí doma, co bude čekat děti v průběhu dne. Zpívá se, tancuje a říkají se básničky dle tématu a ročního období. Upevňují se pravidla společenského chování a společná pravidla třídy. Děti si s pečující osobou řeknou, jaký je dnes den, počasí a zopakují si dny v týdnu, roční období, to vše s ohledem na náladu dětí, dle vyprávění dětí. Cílem je rozvoj komunikačních schopností a zvýšení slovní zásoby, formulace svých pocitů a zájmů. U malých dětí se praktikují říkadla s pohybem.

Dopolední svačina

V čase od 9:00 do 9:30 probíhá svačina. Všechny děti mají svou svačinu připravenou na stolečku. Děti do jídla nejsou nuceny a dodržuje se pitný režim. Je dbáno na zdravou a vyváženou stravu dětí.

Venkovní/Vnitřní (při nepřízni počasí) aktivity-Hlavní část dne

Pobyt venku: Při pobytu venku je dbáno na dodržování bezpečnosti dětí. Vycházky a pobyt na hřišti je vždy zajištěn dostatečným dohledem pečujících osob. Je dbáno na dostatek spontánního pohybu dětí, poznávání okolí, environmentální výchovu, návštěvy dětského hřiště či blízkého okolí. Během teplých dnů je dbáno na pitný režim, vhodnost oděvu (pokrývka hlavy) a pokud dítě má, je namazáno opalovacím krémem, nastříkáno proti klíšťatům. Venku se odehrávají různé stezky vždy se zaměřením na vzdělání formou hry například stezka za Sněhulákem Jerolímem.

Vnitřní aktivity: Dětem jsou nabízeny individuální, skupinové, nebo společné činnosti cíleně zaměřené na jejich osobnostní rozvoj, vnímání, poznávání sama sebe i ostatních. Při nepřízni počasí se věnujeme hudbě, tanci, říkankám s pohybem ale i cvičíme nebo tvoříme a hrajeme divadélka změřená též tematicky - například Den s pohádkou Červená Karkulka - divadélko a vše červené (jídlo, oblečení atp.). Činnosti se odvíjí dle týdenních témat.

Oběd

Obědy jsou zajištěné kuchyní Nemocnicí Na Pleši. Před obědem si děti myjí ruce (mladším pečující osoby pomáhají). U jídla jsou děti vedené k samostatnosti, nejsou do jídla nucené, ale vždy se je snaží pečující osoby pozitivně motivovat k jídlu. Po obědě opět následuje hygiena dětí.

Odpočinek a nespavé aktivity

Po odchodu dětí po obědě a hygieně si děti chodí odpočinout. Každý má svoji matraci, prostěradlo, polštář a peřinu. Dětem je povoleno mít na odpočinek svoji hračku. Pečující osoba čte pohádku, pokud vidí, že dítě ruší ostatní v odpočinku, vymýšlí mu jinou aktivitu, tak aby nerušila ostatní děti (stavění puzzlí). Pokud děti spí všechny, má o nich pečující osoba stálý přehled. Děti nejsou do spánku nuceny a odpočinek je individuálně zkrácen, nebo prodloužen podle potřeb dětí.

Odpolední svačina

Čas odpolední svačiny je individuální a upravuje se podle odpočinku dětí, nejdéle však 14:30. Pokud je hezké počasí a děti vstaly dříve, balí se svačinka s sebou. Všechny věci DS se uzamkají a jdeme na hřiště, kde i svačíme (jsou zde stoly, židle a je zachována veškerá bezpečnost dětí a pitný režim)

Odpolední aktivity

Po svačině jdou některé děti hned domů, zbytku dětí se věnujeme podle potřeb, hrajeme hry, stavíme kostky, puzzle, podle přání dětí. Podle počasí se konají buď vevnitř, nebo venku.

Čas jednotlivých činností je pouze orientační. Každá pečující osoba se přizpůsobuje věku/ vyspělosti a stupni vývoje dětí, upravuje obsah činností a jejich náročnost. Respektujeme fyzické, psychické i sociální potřeby dětí. Některé z činností se dají přesunout na školní zahradu či do jiných prostor. Pečující osoba tuto skutečnost oznámí vedení dětské skupiny a při práci se řídí vnitřním řádem a dbá o bezpečnost dětí v mimoškolním prostředí.

Spolupráce s rodiči

Spolupráce s rodiči je pro výchovu zásadní, proto pečující osoby komunikují s rodiči na několika úrovních:

- ➔ každodenní (při přebírání a vyzvedávání dětí)
- ➔ pomocí emailu (vedoucí DS bude odpovídat maximálně do tří pracovních dnů od přijetí)
- ➔ pomocí fotogalerie na Fb dětské skupiny. Před začátkem docházky rodiče podepíší souhlas s pořizováním fotografií jejich dítěte a umístováním těchto fotografií, přání rodičů, kteří se rozhodnou tento souhlas nepodepsat bude plně respektován a jejich dítě se nebude účastnit fotografování.
- ➔ nástěnka umístěná před vstupem do DS
- ➔ webové a fb stránky DS
- ➔ přes mobilní telefon v případě nutnosti rychlejší komunikace